

En vecka ur Frost-Anders dagbok – Översättning till svenska

Torsdag 17 oktober 1946 (62)

Min fru och hennes syster "Kesta" gick långsamt här ute på gården och tycktes inte veta, vad de skulle ta sig för. Jag tittade ut genom fönstret och fick se dem. Jag var inne och höll på med något, så att jag inte lade inte märke till dem. De var upp på bron och skulle ha velat låsa upp, men jag tycks vara tvungen att låsa när jag är inne och håller på med något.

Det borde nog finnas en knapp att sätta fingret på och någon jungfru som öppnade och hörde efter, vad det är frågan om, så som de andra herrarna har det.

Jag har nog reda på, hur det borde vara, men sedan jag fick kattungen av Katt-Gottfrid, så måtte jag väl bli varse att det inte går för sig, om det inte blir bättre tider någon gång!

Jag ser att det kostar pengar, desto fler munnar som finns i hushållet. Det tycks vara svårt nog att se mig kapabel att försörja mig och kattungen, och sockenpamparna har ordnat och förgiftat både möss och katter. Förgiftningssjukan tycks härja och gå här i Sverige, så att det är stor fara både för folk och få.

Solen kommer tittandes från uppe på Tivåsen, så att den skiner på transtolpen genom södra fönstret.

Fredag 18 oktober 1946 (64)

Den här dagen har jag gjort lite diverse. Det viktigaste lär nog vara att jag var upp till Katt-Gottfrid med en bänk, som jag har slöjdat till. Jag har gjort den både stark och snygg. Jag har till och med kletat på lite grön linoljefärg. Jag tog och bar den [söderut] till honom och fick en kubbstol för den. Det är en märkvärdig möbel. Den har kommit från Brunnsberg. Mor till Katt-Gottfrid – Gottfrid Åsberg kallar han sig förstås, ty hans far, Katt-Olov, fick namnet ändrat. Han tyckte nog att det var bättre att heta Åsberg.

Katt-Margits far kallades för Funtus av folk. Det var, när jag såg honom första gången för över 45 år sedan, en krokig, lång, mager och gänglig person, som gick i gårdarna i tur och ordning i byarna här i Älvdalen. När han kom in i en gård, så tog han fram en gammal, trasig och smutsig kortlek, som han hade i rockfickan, och ville spå.

1 När han kom in till mig – jag bodde i Spögubbladugården då där väster
2 om älven – så tog han fram en trasig, gammal silverrova, som inte hängde
3 ihop, och frågade om jag ville löda ihop den, så att delarna följdes åt. Det var
4 sargen runt klockglaset som var trasig. Han sade att om jag ville löda och
5 laga den, så skulle han spå mig för det.

6 På den tiden så hade jag mycket annat att göra som skulle ha lönat sig
7 bättre än att krångla och lappa en gammal klocka, men jag måtte ju vilja
8 hjälpa honom. Jag var ju tvungen att gå ut i sliperiet och se om jag kunde
9 leta reda på lödkolven och något tenngryn och in och se, om det fanns någon
10 glöd i spisen, så att jag fick kolven varm, och det gick ju visserligen till slut.

11 Jag satt ju där vid spisen och krånglade och sedan det var så gott som
12 klart, sade jag till Funtus att han skulle väl börja spå nu, men han sade: ”Du
13 har inte lätt än.”

14 När klockan var lagad, så att det gick att öppna och stänga glaset, började
15 han väl plocka i ordning de där kortlapparna på bordet. Sedan läste han:
16 ”Kyssar blir du inte fet av, fast du får dem ganska mycket”.

17 Det visste jag redan, ty jag hade varit så gott som förlovad några år på den
18 tiden och kanske både tagit och givit sådant. I alla fall reste jag mig och gick
19 ut mot dörren och sade till Funtus: ”Det får väl räcka med det du har spått nu
20 då”.

21 Han berättade att han hade spått ungarbarnen borta i Bossel och fått både
22 dopp och kaffe för besväret. Han skulle nog ha behövt få dopp av mig också,
23 men det vankades inte sådant gott i Spögubbladugården på den tiden. Vi var
24 för fattiga!! Vi följdes åt ut och medan vi gick frågade jag honom, om det
25 slog in det som han spådde. ”Det har åtminstone slagit in i Brunnsberg”,
26 sade han.

27 Lördag 19 oktober 1946 (68)

28 Karl Svensson lovade mig i går kväll att han skulle hit och vara dräng åt mig
29 i dag. Därför steg jag upp tidigt – klockan fem – i morse och ville ju få något
30 i mig, innan han kom klockan åtta. Jag värmdes pannan och drack någon
31 kopp, och sedan plockade jag fram och kokade några småpotatisar, skar i en
32 fläskskiva och en korvskiva i pannan, skalade potatisarna och stekte och åt.
33 Sedan hade jag lite kall gröt i skåpet sedan i går. Den värmdes jag och ske-
34 dade i mig, doppade ner klimparna i en kopp med mjölk och svalde.

35 Genast kom ju Karl, och sedan jag tänkt över vad han skulle göra, frågade
36 jag honom, om han ville åka till sågen vid Rotälvskvärnen och frakta hem
37 en del virke åt mig, som jag har fått sågat. Det ville han. Han lånade en vagn
38 i Hansbacksgården och en häst av Bäck-Sven och körde två lass. Han ville ha
39 och fick 10.50 för det. När han kom med lassen, följde jag honom till härbret
40

1 för att lasta av. Nu ligger det där, och det återstår att lägga upp det ordentligt
2 efter helgen.

3 Nu måste jag få berätta att i morse blev jag tvungen att stoppa både strum-
4 por och en vante, innan Karl kom klockan åtta. Det är sannerligen lite kons-
5 tigt att inte ha någon kvinnohjälp, som kunde sköta om sådana sysslor, så
6 att jag blir ofta rent av otålig. Jag borde nog göra så som Katt-Gottfrid berät-
7 tade att han hade gjort. Han hade bett att Gud skulle hjälpa honom att få ett
8 kvinnfolk. Jag har visserligen förut ett, men det verkar som om jag behövde
9 ytterligare något. Ske alltså! Klockan 8.30 efter middag, dag som ovan, tre
10 grader kallt ute, inne 19 varmt.

11
12 Söndag 20 oktober 1946 (70)

13 Klockan 4.30 efter middag, [enligt] den ena klockan. Jag har fyra här, och
14 de verkar gå såsom de tycker. Och den ena, den som jag köpte av urmakare
15 Thunell på sommaren 1894, när jag exercerade första året, för tjugufem kro-
16 nor, den tycks alltid vara lika mycket. Om jag drar upp den, masar den väl
17 och går någon stund, men det är inte just något bevänt med den.

18 Just nu är det en grad varmt ute, men i natt var det sex grader kallt, så att
19 det var rimfrost och vitt på marken i morse, och i dag ligger rimfrosten kvar
20 där solen inte har mäktat med att ta bort den. Solen har gömt sig för en
21 stund sedan, och det börjar skymma, så att det nätt och jämt är så ljust att
22 jag ser att skriva ner dessa rader. Kattungen klänger här hos mig, så att jag
23 ofta måste säga till honom på skarpen.

24 Jag har suttit vid spisen och diskat en stund men ville resa mig upp och få
25 sätta mig i en vanlig stol. Det finns något att göra varenda dag, och fastän
26 det är söndag, så ser det ut som att jag får gå här i den här lappade, smut-
27 siga, gamla vadmalsbyxan. Det är inte lönt att sätta på sig något rent plagg,
28 så att man kan gå dit där något Gudsord förkunnas, som min mor brukade
29 säga.

30 Men har jag inte hela den Heliga skrift liggande här på bordet, och i går
31 kväll när det var lördagskväll, tog jag upp den och fick upp där som det sägs
32 att jag borde njuta av livet med någon kvinna som jag skulle kunna älska.
33 Var i fridens dagar skulle jag få tag i någon sådan måntro, och hur skulle
34 jag kunna klä och livnära henne, när kattungen äter upp varenda köttgryn
35 som jag får hand om! Tvi vale, vilket elände!

36 Klockan 7.30 efter middag, dag som ovan, en grad varmt ute.

37 Jag har haft främmande. Hellberg i Konsum och hans svärfar har varit hit
38 och ville titta på porfyrsaker, och det fick de ju. När de gått, så gick jag ut
39 för att titta till väders och det har blivit alldeles igenmulet. Det surrar i trå

1   darna här utanför, så det blir säkert väderombyte, så fort det hinner.

2   Kattungen ligger och sover här bredvid på bordet. Jag har lagt ifrån mig
3   skärmmössan här, och där har han lagt sig. Mössan har jag köpt för sju kro-
4   nor av Haglund, men nu är den inte särskilt snygg. Jag hade den på huvudet,
5   när jag smidde en gång, och den ramlade av ner på ett järn som var eldrött,
6   så att det har brännt upp ett hål baktill.

7
8   Måndag 21 oktober 1946 (73)

9   Det är mulet. Fyra grader varmt ute. I morse var himlen över Tivåsen grann
10   och röd. Så blir det inte nu våtväder i kväll, så är det tydligen inte mycket
11   bevänt med det ordspråk som säger: ”Morgonröd gör aftonsnö”. Jag rår då
12   inte jag för det!

13   Karl Svensson lovade så bestämt att han skulle vara här klockan åtta i
14   morse och hjälpa mig, men klockan är 11.15, och inte har han kommit! ”Bra
15   karl reder sig själv”, brukar de säga, men när man skall hålla på med stora
16   stenar, är det inte så lätt som stockholmsherrarna tror.

17
18   Tisdag 22 oktober 1946. Åtta grader kallt ute, klockan 7 före middag (74)

19   Jag var till Per Norman i går kväll och tjatade och gnatade om att han skulle
20   komma till Kitt och hjälpa mig en dag. Jag berättade för honom att det var
21   jobbigt att slita med stora stenar ensam.

22   Han lovade mig att han skulle vara här klockan åtta i morse, men jag har
23   inte sett till honom ännu. Jag hade ju det på känn, att det nog skulle bli så
24   också förstås, men det är väl bra att få lära känna nasherrarna också.

25   Nu är solen redo att gå ner i rappet. Just nu är den strax söder om
26   Rull-Larsåsen. Klockan är tio minuter över fyra, och det är redan en köld-
27   grad ute. Det blir nog kallt i natt också. I dag har det varit solklart hela da-
28   gen, men det har blåst rejält. Jag har i alla fall slitit där under Västerstugan
29   och skyfflat och försökt att hålla på med stenarna.

30   Klockan är nu 6.47 efter middag. När solen hade gömt sig bakom
31   Rull-Larsåsen, så tog jag två tombuteljer under ena armen och pengar i fick-
32   an och stegade iväg till Elg, där de har gjort i ordning Konsum. Det fanns
33   ingen lampfotogen i dag, utan jag fick lämna buteljerna där i en vrå och gå
34   dit och se en annan gång, men ett kilo såpa köpte jag, ett smörpaket och två
35   mjuka bröd.

36   Jag träffade Tysk-Anders där, och han sade att om jag kom ner till honom,
37   så fick jag köpa älgkött. Jag sade att jag skulle komma ner, så snart som jag
38   hade varit hem till Kitt med det jag hade handlat. Och så gjorde jag också.
39   När jag kom upp, hade han handlat det han behövde i dag, så att vi gick till-
40   sammans. Han ledde cykeln och hade vovven i band. Vi gick ner till Ollgrav

1 och där sade han att jag fick gå i förväg. Han verkade få väderkorn på något
 2 kvinnfolk, och när jag hade gått en bit, tittade jag tillbaka i smyg. Och stod
 3 inte Tysk-Anders mitt på gården utanför skolhuset och pratade, troligen om
 4 köttet. Jag frågade honom menande, vad han hade för byk ihop med henne,
 5 men han verkade knappt vilja låtsas om det. Han skylldes ju på att han ville
 6 fråga om hon ville köpa älgkött förstås.

7 När jag kom till Konsum, träffade jag Kitt-Lasse och han var glad och
 8 språksam. Han började berätta för mig vad han hade råkat ut för, när han
 9 var småpojke. Han skulle färja (ro) en klittenfru norrut över sjön och för-
 10 väntade sig ju att han skulle få tjäna en slant, men när hon hade kommit i
 11 land, så hade hon klappat sig på en ficka och sagt att hon inte hade port-
 12 monnän med sig. Hon var syster till handlaren Olov Jansson och sägs ha
 13 kommit till honom och handlat lite av varje, och när hon var klar att gå, så
 14 hade hon sagt att hon inte hade portmonnän med sig. Hon lär alltid ha haft
 15 den ovanan. Hon var syster till Ul Jansu och gift med en man som kallades
 16 för Klittenskräddaren. Den mannen blev svärfar till Gren i kyrkbyn.

17 När jag var småpojke, var han här i Kitt och skulle skrädra på oss några
 18 kläder av ett ljust tyg som mor hade vävt. Han hade också en son med sig,
 19 som nog skulle lära sig att dra ur någon träckeltråd och kanske till och med
 20 att träckla fast någon knapp också. Den där pojkskallen måtte ju vilja sjunga
 21 för Margit och en piga som vi hade. Jag minns att han sjöng ”Inget är så här-
 22 ligt som en månskenstur”. Det kan väl hända att han gick med dem ut någon
 23 kväll och visade dem månen. Några år efteråt flyttade den där pojken till
 24 Gävle och var anställd 1901 på kapsylfabriken där.

25
 26 Onsdag 23 oktober 1946 (78)

27 Hemskt mycket att göra.

28 Kokade köttsoffa i nästan fyra timmar. Ni må tro det såg ut, när jag hade
 29 hållt upp det i en karott, som jag hittade öster om Stormyren i fjol, när Karl
 30 Svensson och jag strövade någonstans och plockade lingon. När vi skulle gå
 31 hem i skymningen, kom vi rakt på en skräphög. Det var längs vintervägen,
 32 så att det var tydligt att någon som hade haft förskräckligt bråttom hade
 33 tippat där och åkt ifrån det. Överst var det några breda järnplåtar, som det
 34 var hål i efter kulor, som hade gått igenom. Vi hjälptes åt att lyfta av dem.
 35 De var både omfångsrika och tunga.

36 Ni kan aldrig tro vilka rikedomar vi hittade och plockade åt oss. Jag hade
 37 konten med mig och plockade den så full, att det då inte var lönt att tro att
 38 jag skulle ta mig hem med den. Jag lovade Karl Svensson en hel silverkrona,
 39 om han bar hem konten åt mig, och han knäade han faktiskt iväg med den
 40 hemåt utefter vägen. Det var tur att det var så mörkt, att ingen människa såg

1 vad vi höll på med. Jag kan nog aldrig berätta vad det var för rikedomar vi
2 hittade, ty då blir ni avundsjuka – och det sade överläkare Abrahamsson i
3 Säter var den värsta sjukdomen som fanns, och därför vill inte jag dra på mig
4 den sjukan.

5 Det var frågan om köttsoffa. När köttsoffan var klar och serverad, var
6 jag till Kitt-Anders kontor och frågade fru Fornstett om hon ville bli med ner
7 till gammelstugan och smaka på om den var ätlig. Hon öste på litet åt sig på
8 en tallrik, och det var potatis, morötter, lök, kryddpeppar, salt och älgflott,
9 som var från en älgbensled som jag hade tillhandlat mig av Tysk-Anders för
10 en vit tolvskilling. Det var gott sade hon. Jag öste på åt mig gång på gång,
11 och till slut kom hennes småpojkar in och fick smaka. De också sade att det
12 dög.

13 Hela koket gick åt, och på morgonen när jag vaknade så var jag magsjuk,
14 men jag tänkte att visst klarar vi oss igenom, både köttsoffan och jag.

15 Ja, detta handlade om köttsoffan jag kokade för första gången. A. Frost.

16

17 Torsdag 24 oktober 1946 (81)

18 Jag slet här som vanligt ensam.